

Motto:
„Všechno co děláme, děláme pro radost“

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„Pro radost a pro zdraví, školka plná zábavy III“

MATEŘSKÉ ŠKOLY
Bohumín - Skřečoň, 1.máje 325

Na období 2022 - 2028

Obsah:

1.	Identifikační údaje o mateřské škole.....	3
2.	Charakteristika školy.....	4
3.	Podmínky předškolního vzdělávání.....	6
4.	Organizace vzdělávání.....	7
5.	Charakteristika vzdělávacího programu.....	11
6.	Vzdělávací obsah	18
7.	Vzdělávání dětí se spec.vzděl. potřebami.....	24
8.	Vzdělávání dětí nadaných.....	26
9.	Vzdělávání dětí od dvou do tří let	27
10.	Evaluační systém.....	28
11.	Literatura a zdroj informací.....	30
12.	Přílohy veřejné : - školní řád	
	- provozní řád	
	- organizace školního roku	
	- kritéria pro přijímání dětí do MŠ	
	- směrnice o úplatě za předškolní vzdělávání	
	- bezpečnostní opatření pro práci s dětmi v MŠ	
	- organizace dne	
	- konkretizované očekávané výstupy RVP PV	
	- desatero pro rodiče dětí předškolního věku	
	interní :	
	- pracovní plán školy	
	- personální obsazení MŠ	
	- pracovní doba zaměstnanců MŠ	
	- témata TVP	
	- individuální úkoly a činnosti	
	- koncepce specificky zaměřených činností	
	- plán hospitační činnosti	
	- plán kontrolní činnosti	
	- plán pedagogických rad	
	- plán provozních porad	
	- PLPP	
	- IVP	
	- plán DVPP	

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Základní škola a Mateřská škola Bohumín -Skřečůň 1.máje217 okres Karviná,
příspěvková organizace

Č.j. 132/2010

1. Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu:

„Pro radost a pro zdraví, školka plná zábavy III“

Předkladatel: Mateřská škola Bohumín-Skřečůň 1.máje 325
Adresa: 1.máje 325, 735 31 Bohumín-Skřečůň
Ředitel: Mgr. Renata Wybraniecová
Zástupce pro MŠ: Ludmila Piechová
Telefon: pevná linka: 59 603 31 10 , mobil: 731 130 738
e-mail: ms-skrecon@bohumin.info
IČ: 75029138
IZO: 181014564

Zřizovatel: Město Bohumín
Adresa: Masarykova 158, 735 81 Bohumín
Vedoucí odboru školství: Mgr.Pavla Skokanová
Telefon: 59 609 22 46
e-mail: skokanova.pavla@mubo.cz
počet tříd: 3
kapacita: 70 dětí

Školní vzdělávací program byl zpracován kolektivem zaměstnanců mateřské školy v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání, se zákonem č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání - „Školský zákon“ a vyhláškou MŠMT č.14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání.

Platnost dokumentu: od 1. září 2022 do 31.8.2028

Datum: 31. srpna 2022

2.Charakteristika mateřské školy.

Umístění školy: Mateřská škola, její hlavní budova, ve které jsou dvě třídy, se nachází v boční, slepé a klidnější ulici v městské okrajové části Skřečůň v Bohumíně, v blízkosti základní školy, jejíž je součástí. V blízkosti mateřské školy se nachází nový herní koutek, školní hřiště, rybník a les. V této městské části žije zhruba 2 500 obyvatel, lokalita má charakter vesnický, převažují rodinné domky. Počet narozených dětí má vzrůstající tendenci, v závislosti na nové výstavbě rodinných domků a rekonstrukcí stávajících obydlí mladými rodinami. Zájem o MŠ je tak značný, že zřizovatel se souhlasem hygieny rozšířil kapacitu o 25 dětí, z původních 45 dětí na 70 dětí. V budově družiny základní školy, která je vzdálena od hlavní budovy MŠ asi 400 m, rovněž v boční ulici, je umístěna jedna třída mateřské školy pro 25 dětí, jako odloučené pracoviště.

Popis budovy: V hlavní budově mateřské školy jsou dvě třídy, které mají společný vchod a obouvárnou. Každá třída je spojena s hernou, má svou umyvárnu a šatnu. V budově družiny je jedna třída v přízemí spojena s hernou a prostornou šatnou, kde mají děti mateřské školy vyhraněnou polovinu. V prvním poschodí se nachází odpočívárna, která slouží v odpoledních činnostech i jako herna. K dispozici je také dětské WC s umývadlem.

Historie školy: Mateřská škola byla dle dobových záznamů zřízena na podzim roku 1920. V době druhé světové války byla značně poškozena a po opravě znovu otevřena dne 1.září 1948 jako jednotřídní mateřská škola.

Po rekonstrukci v roce 1988 se z malotřídky stala dvoutřídní mateřská škola s novým zařízením a vybavením.

Od roku 1994 do 31.12.2009 byla mateřská škola soukromou mateřskou školou a od 1.1.2010 je součástí základní školy ve Skřečoni.

Poslání školy:

Již staré čínské přísloví říká:

Má-li člověk v duši světlo, vyzařuje z něj krása.
Vyzařuje-li z člověka krása, vládne v jeho domě harmonie.
Vládne-li harmonie v domě, panuje řád v národě.
Panuje-li řád v národě, je mír na celém světě.

Jak jinak může z člověka vyzařovat světlo než tím, že bude prožívat radost. Radost ze všeho, co dělá, radost ze všeho, co prožívá. Neodlučitelnou součástí radostí je zdraví, aby člověk mohl vše prožívat na plno. Proto jsme se rozhodly, že v naší mateřské škole povedeme děti tímto směrem.

Chceme docílit, aby se děti u nás cítily dobře, prožívaly zajímavé i vzrušující, veselé i klidné dny, na které si rády v budoucnu vzpomenou. Pro nás bude potěšením, když se v naší školičce krátce zastaví nebo ji budou navštěvovat třeba se svými ratolestmi.

To, co chceme dětem dát, vyjadřují tyto verše:

CO DÁT DĚTEM

Co všechno má být na světě?

**Louka, co z jara rozkveté,
města, míče a dětská hřiště,
hrady uprostřed pískoviště,
parníky, auta, koloběžky
cesty pro ty, co chodí pěšky
kouzla, jak splnit dětská přání,
klidný spánek až do svítání
a spoustu pohádek a písniček,
křik kluků a smích holčiček.**

Co všechno má být na světě?

Čti znovu větu po větě.

Snad jednu radu k tomu přidat:

**smích se má pít a úsměv snídat,
vždyť svět, jestli má zůstat světem
nesmí nikdy vzít úsměv dětem.**

Víme, že všichni jsme součástí přírody, a proto chceme, aby si to i naše děti uvědomovaly.

Naším posláním bude vychovávat děti, které si budou vážit hodnot spojených s životním prostředím, mezilidskými vztahy a se zdravím. Děti, které mají možnost zasahovat do dění okolního světa, své názory dokáží samostatně a sebevědomě prosazovat, ale také nést za ně odpovědnost.

3. Podmínky předškolního vzdělávání.

Věcné podmínky:

Prostory mateřské školy v hlavní budově nejsou sice příliš velké, ale při dobré organizaci jsou dostatečně vyhovující jak pro skupinovou, tak individuální činnost dětí a také pro činnosti v centrech aktivit.

Dětský nábytek máme nový a je hygienicky a bezpečnostně vyhovující.

Vybavení hračkami a pomůckami je dostačující, je rovněž doplňováno a vhodně využíváno.

Součástí hlavní budovy je malá zahrada s dřevěnou atrakcí, dětským zahradním domečkem, záhonkem pro možnost pěstování bylinek a vysazování drobné zeleniny dětmi. Vybavení zahrady je doplněno o mobilní dětské posezení, solární sprchu, hračky a pomůcky vhodné k venkovnímu použití. Třídy se v pobytu na školní zahradě střídají.

Prostory odloučeného pracoviště jsou rekonstruovány a doplněny o možnost využití půdního prostoru pro úschovu lehátek a ložního prádla.

Součástí odloučeného pracoviště je také velká zahrada s hracím prvkem s klouzačkou, velkým altánem s posezením s širším využitím.

Životospráva:

Mateřská škola nemá vlastní kuchyň, má pouze dvě výdejny stravy. Jednu na hlavní budově a jednu na odloučeném pracovišti, v budově školní družiny. Strava je zajišťována dovozem jídla ZŠ a MŠ Masarykova v Bohumíně.

Strava je velmi kvalitní a pestrá s využitím ovoce, zeleniny a zdravého pečiva. Jídelníček je vyvěšen na veřejném místě, starší jídelníčky jsou také k nahlédnutí.

Během dne je zajištěn dostatečný pitný režim, děti mají na každé třídě kvalitní konvice s čajem, který je postupně doplňován, každé dítě má k dispozici svůj vlastní hrníček. V teplých dnech učitelky nosí pití i na vycházky.

Děti nejsou do jídla nuceny, jsou jenom upozorňovány na důležitost konzumace všech druhů potravin. Během stolování jsou děti vedeny k samostatnosti. Starší děti jí příborem, mladší v průběhu roku.

Děti mají dostatek pohybových aktivit v herně, na zahradě, v dětském koutku nedaleko hlavní budovy, v Hobby parku – Maugliho stezka, dětské dopravní hřiště, v lese, na hřišti i u rybníka a možnost využívat školní tělocvičnu na ZŠ a školní dvůr dle rozvrhu ZŠ.

Respektujeme individuální potřeby dětí při odpočinku na obou budovách, nenutíme je spát. Dětem, které po půl hodině na lehátku neuspí, nabízíme klidné činnosti.

Učitelky a správní zaměstnanci se chovají dle zásad zdravého životního stylu a jsou dětem příkladem.

Psychosociální podmínky:

Všichni zaměstnanci se podílejí na chodu mateřské školy tak, aby byla zajištěna spokojenost, jistota a bezpečí všech dětí. Při problémech s adaptací dítěte se mohou zákonní zástupci během měsíce účastnit pobytu v mateřské škole, nejvhodnější je doba ranních her nebo mají možnost přivádět děti na kratší dobu a pobyt jim postupně prodlužovat. Všechny děti mají rovnocenné postavení, vedeme je k samostatnému rozhodování, vyjádření přání a potřeb. Děti si spoluvytvářejí na třídách pravidla, která pak snáze dodržují. Mají prostor pro skupinové, individuální činnosti a činnosti v centrech aktivit, která podporují individualizaci dětí. Děti jsou povzbuzovány a přiměřeně chváleny. Vytváříme prostředí vzájemné důvěry, tolerance, ohleduplnosti, zdvořilosti a vzájemné pomoci mezi dětmi a dospělými. Zaměřujeme se na problémové situace a jejich řešení. Především na prevenci šikany, domácího násilí, týrání, zneužívání dětí, rasismu, vandalismu, xenofobie, ohrožování mravní výchovy, poruch příjmu potravy, drogových závislostí. Víme, že primární prevencí patologických jevů je výchova ke zdravému životnímu stylu, dodržování společenských pravidel, odpovědnosti za své chování a jednání. Pro nás jako pedagogy je důležité, abychom svou aktivitou přispívali k dobrému klimatu v mateřské škole. Viz příloha (Plán primární prevence nežádoucích patologických jevů.)

Organizace:

Stanovený denní řád a organizace dne na třídách umožňuje reagovat na aktuální změny. Důležitá je zde informovanost personálu, spolupráce, návaznost. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, snaží se zajistit klid, potřebné zázemí, bezpečí a dostatek prostoru pro spontánní hru. Pravidelně zařazují pohybové aktivity.

V průběhu vzdělávací práce se snaží co nejvíce pracovat v různě velkých skupinách, vytvářejí podmínky pro individuální práci, plánují činnosti do center aktivit spolu s dětmi. Podněcují děti k vlastní aktivitě a experimentování.

Pracovní doba učitelek je nastavena tak, aby spojování tříd bylo maximálně omezeno. Děti jsou zařazované do tříd podle věku.

Při zařazování do tříd se snažíme o vyvážené naplnění tříd.

4.Organizace vzdělávání

Dle personálních i organizačních podmínek má mateřská škola zpracováno vnitřní uspořádání školy a stanoven orientační časový harmonogram činností. Organizace vzdělávání je ošetřena také ve „Školním řádu“/ viz. Přílohy/, který slouží k vymezení povinností a práv dětí, zákonných zástupců a organizace.

Dle školského zákona se s účinností od 1. 9. 2020 předškolní vzdělávání organizuje od 2 do zpravidla 6 let. Dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné, není-li dále stanoveno jinak.

V mateřské škole jsou děti zpravidla rozděleny podle věku do třech tříd :

- třída - 3 – 4 roky / jsou přijímány i děti, které nedovršily k datu nástupu 3 let /
- třída - 4 – 5 let
- třída - 5 – 6 let a děti s odloženou školní docházkou
-

Charakteristika tříd:

Všechny třídy mají vlastní harmonogram organizace dne, který je natolik flexibilní, aby mohl reagovat na změny v průběhu dne – divadélka, akce školy, apod. Jelikož jsou v hlavní budově dvě třídy, vzájemná propojenost mezi třídami je velice těsná a spolupráce intenzivní. Pevným pravidlem je rozdělení dětí po dobu stravování. Svačiny se podávají ve třídách, oběd – vzhledem k umístění výdejny stravy, je rozdělen časově pro každou třídu. Jiná je situace v budově družiny, kdy je z části režim přizpůsoben organizačním podmínkám školní družiny.

Na hlavní budově jsou děti v 1. třídě zpravidla ve věku od 3 do 4 let (vyjímečně mladší). V 2. třídě děti ve věku od 4 do 5 let. Do 3. třídy na odloučeném pracovišti jsou zařazeny děti ve věku 5 až 6 let a děti s odloženou školní docházkou.

Je samozřejmé, že toto rozdělení podle věku dětí je pouze orientační. V průběhu přijímání dětí nelze stanovit přesný počet dětí pro danou věkovou kategorii a dodržet stanovené počty dětí na třídách dané Vyhláškou č. 14/2005 Sb. o mateřských školách. Podle aktuálních stavů dětí pro daný školní rok dochází k přesunům, ale vždy s ohledem na věkové složení třídy a mnohdy po dohodě s rodiči.

Provoz mateřské školy je zajištěn na hlavní budově od 6.00 hodin, kde se děti scházejí od 6,00 hodin do 8,00 hodin ve třídě v přízemí a mají zde připraven ranní úkol, který si plní s rodiči a umožní jim nastartování a lepší koncentraci pro další vzdělávání během dne. Od 6.00 hodin začíná také provoz odloučeného pracoviště. V době od 6,00 hodin do 11.30 hodin na hlavní budově a od 6,00 hodin do 11,45 hodin na odloučeném pracovišti dochází ke spontánním činnostem dětí, které obsahují různé námětové, konstruktivní, sociální, napodobivé, interaktivní, situační, dramatické, didakticky zacílené hry a činnosti, tělovýchovné chvílky. Je zde prostor pro individuální práci s dětmi, řízené tělovýchovné aktivity, řízené činnosti nebo částečně řízené (při práci v centrech aktivit) jak v budově, tak při pobytu venku, ve kterých je posílen proces učení.

Kolem 8,45 hodin až 9,15 hodiny děti svačí na obou budovách, ve svých třídách.

Od 11,30 až 12,30 děti na hlavní budově obědvají a to tak, že se vystřídají ve třídě v přízemí. Nejdříve obědvají nejmenší děti, poté děti starší. Od 12,30 děti odpočívají na svých třídách. Ve 13,45 vstávají a svačí a ve 14,00 jsou děti, z 1.patru, převedeny do třídy v přízemí, kde se věnují odpoledním činnostem, které navazují na dopolední činnosti nebo mohou obsahovat různé pohybové činnosti, námětové a další formy her jak v budově, tak mimo ni, až do vyzvednutí dětí zákonným zástupcem nebo jinou pověřenou osobou. Provoz na hlavní budově končí v 16,00 hodin.

V budově školní družiny děti obědvají v době 11,45 až 12,15 hodin a to z důvodu organizačních (ve 12,30 hodin přicházejí do budovy družinové děti), kdy paní uklízečka musí po obědě vytrít. 2x týdně probíhají od 13,00-13,30 hodin specificky zaměřené činnosti – flétna nebo angličtina. Děti se na odpočinek přesunou do 1.patra, kde relaxují nebo jim jsou nabízeny klidové hry, až do 14,00 hodin, po té se přesunou do přízemí na svačinu a od 14,30 hodin trvají odpolední činnosti, které navazují na dopolední činnosti nebo mohou obsahovat různé pohybové činnosti, námětové a další formy her jak v budově, tak mimo ni, až do vyzvednutí dětí zákonným zástupcem nebo jinou pověřenou osobou, zpravidla do 16,00hodin, kdy je provoz ukončen. Omezujeme spojování tříd, které se děje jen z vážných důvodů, děti jsou spojovány po odpočinku nebo v době prázdnin, kdy mohou učitelky čerpat zbývající dovolenou nebo studijní volno a za nepřítomnosti učitelky z důvodu nemoci.

Zásady přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání mateřské školy:

Zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku se koná v období od 2. května do 16. května v koordinaci s vedením školy a zřizovatelem .

Zápis probíhá formou „Dne otevřených dveří“. Rodičům nabízíme volný vstup do MŠ po celou dobu provozu, připravujeme zajímavé činnosti v každé třídě. Děti i rodiče mohou společně něco vytvořit, zúčastnit se divadelního představení, apod.

Rodičům předáváme speciálně vytvořenou brožuru (Desatero pro rodiče před nástupem dítěte do školky), ve které se dozví základní informace, co by mělo dítě zvládat před nástupem do mateřské školy.

Povinností zákonného zástupce je vyplnit Žádost o přijetí do MŠ.

Na základě této žádosti je vypracováno a prokazatelně předáno v rámci správního řízení „Rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy“, které vydává ředitel školy.

Pokud počet žádostí převyšuje kapacitu školy postupuje ředitel školy při přijímání dětí podle „Kritérií pro přijetí dětí do mateřské školy“, které se mohou měnit podle potřeby. / viz. Přílohy/

Pro nově nastupující rodiče je připravena v měsíci červnu informační schůzka, na které jsou informováni o další organizaci, zařazení dětí do tříd, platbách v MŠ, adaptačním programu, apod.

Řízení mateřské školy:

Mateřská škola je součástí Základní a Mateřské školy v Bohumíně-Skrečoni a je řízená ředitelkou této školy. Na mateřské škole je určena vedoucí učitelka, která je pověřena vedením.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovní náplni a individuálních úkolech.

Školní vzdělávací program byl zpracován kolektivem pedagogických pracovníků školy, vychází z předchozí analýzy podmínek školy, z analýzy vzdělávací činnosti, z dotazníků pro rodiče a ze zprávy ČŠI.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem prostřednictvím základní školy ve Skřečoni. Spolupráce se základní školou je zaměřena na bezproblémový přechod dětí z mateřské do základní školy. Děti navštěvují v pololetí a na konci školního roku vyučování v ZŠ, ke konci školního roku pořádá naše kmenová škola „Školu nanečisto“ v odpoledních hodinách, kde se děti účastní sami vyučovací hodiny a rodiče mohou promluvit s psychologem z Pedagogicko-psychologické poradny. Využíváme ještě více spolupráci učitelek ze ZŠ při vedení edukativně stimulačních skupin a zorganizováním společné akce mateřské školy a školní družiny, kterou navštěvují naši bývalí žáci.

Při nápravě komunikačních obtíží dětí spolupracujeme s odbornou logopedickou poradnou.

Ve spolupráci s plaveckou školou Bospor, fa Bospor a s Aquacentrem Bohumín uskutečňujeme plavání dětí, bruslení a saunování.

Se školou lyžování v rámci pohybových aktivit kurz Usměvavého lyžování

S kulturní agenturou K3 spolupracujeme při různých kulturních a interaktivních akcích, návštěvách knihovny, soutěžích.

Spolupracujeme se ZUŠ při kulturních akcích - divadlo, koncerty, výstavy, náborů dětí. Máme rozšířenou spolupráci s hasičským sborem ve Skřečoni a v Bohumíně, s městskou policií Bohumín a se sdružením myslivců Skřečeoň.

Činnost školy prezentujeme při Dnech otevřených dveří, třídních schůzkách, akcích pořádaných zřizovatelem, atletickým klubem Bohumín, základní školou nebo jinými mateřskými školami a stacionářem Salome v Bohumíně a také na webových stránkách základní školy.

Personální a pedagogické zajištění:

Všichni zaměstnanci školy mají předepsanou odbornou kvalifikaci.

V mateřské škole pracuje 6 kvalifikovaných pedagogických pracovníků.

Pracovní tým se systematicky vzdělává a ke zvyšování kvalifikace přistupuje aktivně.

Učitelky si samy vybírají vzdělávací akce, které zaznamenávají do plánu DVPP.

Nově získané poznatky přenáší do praxe. Naší snahou je vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřit na moderní trendy ve výchově a vzdělávání předškolních dětí a na prohlubování znalostí anglického jazyka a v oblasti digitalizace.

Podle možností a podmínek je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny.

Organizace a směny jsou upraveny a rozepsány v rozpisu pracovní doby.

Všichni zaměstnanci evidují svůj příchod a odchod v knize příchodů a odchodů, také zaznamenávají mimořádné akce a aktivity během měsíce, které slouží k vyhodnocování aktivity zástupkyní pro MŠ..

Spoluúčast rodičů:

Důležitou součástí práce školy je otevřená komunikace s rodičovskou veřejností. Informace jsou rodičům předávány dle potřeby. Ústně jsou předávány důležité aktuální informace při scházení a rozcházení dětí, na třídních schůzkách jsou rodiče seznámeni s třídními vzdělávacími programy a specifiky jednotlivých tříd. Písemně jsou informováni o vzdělávací nabídce prostřednictvím nástěnek. V šatnách dětí, mají rodiče k dispozici Školní řád mateřské školy, Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání a jiné informační letáky.

Rodičům je umožněno kdykoliv přijít do školy a zapojit se do činností ve třídách. Dle potřeby jsou rodičům poskytovány odborné informace a zajišťovány konzultace s odborníky. Rodiče se účastní i společných akcí naší mateřské školy a rodin, pořádaných při různých příležitostech.

Soukromé údaje a data o dětech jsou chráněna před zneužitím vnitřními předpisy školy.

Zaměstnanci jsou si vědomi zásad ochrany osobních údajů a mlčenlivosti o důvěrných informacích.

Při základní škole pracuje Sdružení rodičů a přátel dětí školy. Zástupci naší Mateřské školy jsou jeho součástí. Zastupují zájmy dětí a rodičů naší školy, podílí se na podávání připomínek k práci školy a na pořádání kulturních, sportovních a jiných akcí pro děti.

Ke konci školního roku se mají rodiče možnost vyjádřit k práci naší školy formou dotazníků.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Filozofie vzdělávacího programu:

Cílem předškolního vzdělávání je dovést dítě na konci předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů a možností získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost a základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro jeho celý život a celoživotní vzdělávání. Od narození se u dětí projevuje potřeba sociálního kontaktu. Malé dítě se váže především na dospělé. V předškolním věku ale roste u dítěte význam a potřeba vrstevníků – kamarádů ke hře. Nástupem do mateřské školy opouští dítě „bezpečí“ rodiny a stává se součástí nového společenství dětí a dospělých. Cílem našeho vzdělávacího programu je vést děti k přijetí a užívání lidských norem chování, hodnot a pravidel mezilidských vztahů, podporovat vytváření širších sociálních kontaktů a učit děti vzájemné empatii, toleranci a respektu k sobě i ostatním.

Vizí našeho Školního vzdělávacího programu je:

vychovat děti, které si budou vážit hodnot spojených s životním prostředím, mezilidskými vztahy a se zdravím. Děti, které mají možnost zasahovat do dění okolního světa, své názory dokáží samostatně a sebevědomě prosazovat, ale také nést za ně odpovědnost.

Metody a formy vzdělávací práce:

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních, řízených aktivit nebo částečně řízených činnostech (práce v centrech aktivit). V didakticky cílené činnosti je plněn konkrétní vzdělávací cíl formou záměrného i spontánního učení. Toto učení je založeno na aktivní účasti dítěte, smyslovém vnímání, prožitkovém, interaktivním a kooperačním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Omezujeme předávání hotových poznatků. Děti jsou motivovány k aktivnímu poznávání, založeném na vlastní zkušenosti a samostatnosti při řešení konkrétních situací a rozvíjejí tak schopnost samostatně pracovat s informacemi.

Dětem se specifickými potřebami (odklad školní docházky) je věnována zvláštní péče na základě závěrů z vyšetření v pedagogicko – psychologické poradně.

Ve výchovném a vzdělávacím procesu nabízíme dětem kromě standartní péče i péči nadstandartní formou specificky zaměřených činností - hra na flétnu, výuka základů anglického jazyka, MDS, která aktivuje děti v lepší grafomotorické schopnosti a usnadňuje přechod do ZŠ.

Zaznamenáváme zvyšující se procento dětí s vadou výslovnosti. A protože naší snahou je, aby většina dětí měla před nástupem do ZŠ správnou výslovnost, spolupracujeme s logopedickou poradnou, která zajišťuje komplexní logopedickou péči .

Během celého roku pak průběžně pořádáme školu v přírodě nebo ozdravné pobyty, plavecký výcvik, saunování dětí, v zimních měsících bruslení na zimním stadionu, Usměvavé lyžování, pravidelně navštěvujeme Divadlo loutek v Ostravě nebo zveme divadélka do školky nebo hrajeme sami, organizujeme výlety, exkurze. Při různých příležitostech zveme do MŠ rodiče na společné akce s dětmi (Vánoce, Velikonoce, Karneval, Den matek, Den dětí, Výkop školáků, jiné sezónní akce).

Hlavní cíle šestiletého období:

1. Vytvářet podmínky pro přátelské vztahy mezi jednotlivými třídami a zaměstnanci pro kvalitnější plnění cílů školy.

Prostředky realizace:

- častěji zařazovat návštěvu jiných tříd
- jednotlivé třídy si připraví program pro děti ostatních tříd
- častěji zařazovat společné soutěže pro všechny třídy
- plánovat výlety, školy v přírodě, exkurze
- účastnit se společných kulturních akcí
- zařazovat námětové, kooperativní a sociální hry na téma přátelství
- prožívat společně zábavy, slavnosti (tradice, zvyky, sportovní akce, kulturní programy),oslavy narozenin a svátku u dětí i zaměstnanců
- vést děti k uvědomění si mravních hodnot (dopisy – obrázky pro dlouhodobě nemocné kamarády, či kamarády v lánkách)

2.Posilovat u dětí fyzickou a psychickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost, rozvíjet jeho pohybové dovednosti a vést děti k zdravým životním návykům a postojům.

Prostředky realizace:

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- společné kulturní akce
- využívat častěji dramatizaci, přednes recitaci a zpěv
- využívat tělocvičnu ZŠ Skřečoň dle rozvrhu tělocvičny
- zařazovat prvky jógy
- vytvářet modelové situace směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí
- zařazovat smyslové a psychomotorické hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, které zajišťují zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- polodenní výlety do přírody
- aktivně se zapojovat do sběru papíru a třídění odpadu
- využívat aktivity nabízené v Aquacentru, Solné jeskyni, lyžařskou školou
- účastnit se sportovních akcí pořádaných městem-lehkoatletické závody AMIS, Běh ulicemi města

3.Vytvářet podmínky pro rozvoj duševní pohody, harmonie a radosti.

Prostředky realizace:

- využívat častěji dramatizaci, přednes recitaci a zpěv
- nabízet dětem činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- polodenní i celodenní výlety
- společné akce rodičů s dětmi
- plánovat tématické celoškolské akce v souladu se ŠVP – plán akcí

4.Posilovat u dětí identitu, citovou samostatnost a sebevědomí.

Prostředky realizace:

- dávat příležitost podílet se na vymezení společných hodnot a přiměřených pravidel soužití ve třídě
- zařazovat hry, které rozvíjí vůli, vytrvalost a sebeovládání
- zařazovat činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti – předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích, mimické vyjadřování nálad

- výlety do okolí
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičit organizační dovednosti
- zařazovat činnosti vyžadující a umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- estetické a tvůrčí aktivity

5. Podporovat rozvoj grafomotorických dovedností, vést děti ke správnému úchopu tužky:

Prostředky realizace :

1. zařazovat cvičení a činnosti na rozvoj elementárních lokomočních dovedností a návyků – pohybové hry, pohyb po nerovném terénu, manipulační hry, hry v přírodě
2. hrové, spontánní činnosti – námětové hry Na malíře, Na školu aj.
3. dechová a relaxační cvičení, zařazování jógových prvků
4. při pobytu venku sběr přírodního materiálu, manipulace s ním - v přírodě, v pracovních a výtvarných činnostech při řízených i individuálních činnostech – využití haptiky
5. pohybové činnosti - uvolňovací cviky paže, lokte, zápěstí
6. malba houbou na tabuli, společné kresby na velký formát – balicí papír
7. kreslení do písku, manipulace s papírem – vytrhávání, mačkání, skládání, tvorba papírových koláží
8. individuální práce dle vlastního zájmu dětí v koutku grafomotoriky, doplňování grafomotorických listů, pracovních listů s různou tematikou, kroužkové obrázky
9. pravidelně provádět grafické cviky, opakovat, upevňovat, využívat pro předškoláky „Metodu dobrého startu“ v rámci specificky zaměřených činností
10. sledovat správný úchop tužky, využívat násadky, štětečky, trojhranný program
11. vést děti ke správnému držení těla při kreslení, polohu sedu (používat židličky dle antropologických zvláštností dětí), polohu ruky na stole během kresby
12. zařazováním motivačních cvičení procvičovat jemnou motoriku prstů -hmatové hry: kouzelný pytlík aj. hnětení těsta, práce s plastelínou, hlinou
13. nabízet činnosti k upevňování koordinace pohybů ruka –oko: říkanky s grafomotorikou, „Veršované kresbičky, pro kluky a holčičky“ – TOPP, Učíme se kreslit zvířátka, Učíme se kreslit postavičky (Ray Gibson),skládání dle návodu, manipulace s předměty na ploše, v prostoru, na pracovním listu

14. nabízet dětem manipulační a konstruktivní hry s drobnými předměty
hříbky, korálky, mozaiky, práce s nůžkami - omalovánky,
vystřihovánky
15. v této oblasti úzce spolupracovat s rodiči, sledovat individuální vývoj
dítěte, vést portfolia, podrobně diagnostikovat a zaznamenávat
výrazné odchylky, konzultovat s rodiči

6. Chápat elementární matematické pojmy a souvislosti, rozvíjet předmatematické dovednosti.

Prostředky realizace:

1. seznamovat děti s prostorovými pojmy při vycházkách a dalších činnostech řízených i spontánních, orientace v řadě, časové údaje, geometrické tvary, počty, délky, velikosti
2. rozpočítadla
3. stolní hry – Člověče, nezlob se, Šachy, aj., hry s počítadly
4. práce na PC s tematickými programy zaměřenými na oblast matematických představ
5. vyprávění, dramatizace, grafické znázornění pohádek , např. Tři medvědi, O Veliké řepě
6. manipulace s drobnými předměty a stavebnicemi – navlékání korálků, mozaiky, tvoření dekorativních vzorů, algoritmy, puzzle, stavby z kostek různých tvarů a velikostí
7. řešení labyrintů, analyticko- syntetické činnosti
8. hrou formou seznamovat děti s číslicemi, písmeny – poznat podle vzhledu, pokus o grafické znázornění, seznámit se s pojmy datum, hodina...
9. skládání číselné řady, pracovní listy - orientace na ploše papíru
10. porovnávání množství – více, méně, stejně, třídění předmětů do skupin dle daných kritérií – logika, analýza
11. posuzovat počet předmětů odhadem
12. námětové hry a pohybové hry - Na Obchod, Na lékárně, Na auta, Panák... aj.
13. před zápisem exkurze do ZŠ
14. doporučit rodičům předškolních dětí „Školu na nečisto“ ve spolupráci se ZŠ Skřečoch

7. Podporovat přirozený rozvoj komunikačních schopností a dovedností, podporovat zájem o psanou podobu jazyka a rozvíjet čtenářské dovednosti

Prostředky realizace :

1. četba na pokračování – průběžně , před spaním, hra „na knihovnu“, na školu“
2. poslech tematických úryvků a příběhů v přírodě
3. návštěva místní knihovny dle tematického celku,

pravidelné měsíční akce – knihy z domácí knihovničky -moje nejoblíbenější knížka– kultura práce s knihou!

4. práce s knihou – encyklopedie, dětské pohádkové i vzdělávací knihy – zajistit dětem každodenní přístup ke knize – „dětská knihovna“
5. podporovat sluchové vnímání dětí, sledovat obsah příběhu, pochopit ho, rozlišovat prózu a poezii
6. sledovat očima zleva doprava – řízený pohyb
7. koordinace pohybů – oko – ruka, dechová, fonační cvičení
8. zařazovat říkanky s grafomotorikou , sluchové hry s kostkami, hra Písmenko tě probudí , první hláska ve slově, hra „na kukačku, na zvoneček....
9. hry a manipulace s písmeny, slovní hádanky, určování počtu slabik
10. hry se slovními kartami – homonyma, synonyma, antonyma
11. práce s interaktivní tabulí - výukové softwarové tituly „Barevné kamínky“ vyhledávání hlásek, doplňování, zvukové hry.....
12. zapojovat děti do přípravy vystoupení s programem na veřejnosti – dramatizace, básně, písně, říkadla – modulace hlasu, výslovnost citoslovce, rozvoj řízené paměti, kultura řeči – práce s textem

8. Podporovat logopedickou prevenci

Prostředky realizace :

1. průpravná cvičení na rozvoj sluchového, zrakového vnímání, rozvoje motoriky (hrubé, jemné, motoriky mluvních orgánů), rozvoje slovní zásoby, gramatické složky řeči, rytmických cvičení, rozvoje jazykového citu, rozumových schopností a schopnosti souvislého vyjadřování za pomoci vhodných pomůcek.
2. správný mluvní vzor pedagoga
3. cvičení na rozvíjení slovní zásoby a odstraňování komunikačních bariér.
4. průpravná cvičení pomocí logopedických pomůcek.
5. cvičení přímo související s rozvojem řeči a to:
  - cvičení k rozvoji fonemického sluchu,
  - smyslová cvičení,
  - cvičení k rozvoji grafomotoriky.
6. cvičení pro rozvoj paměti, myšlení a fantazie, básničky, dramatizaci a zpěv.
7. Spolupracovat s rodinou, doporučovat návštěvu logopeda

Přípravná cvičení oromotoriky – gymnastika mluvidel

- Houpačka (vystrčíme jazyk z úst a houpeme nahoru a dolů)
- Sekačka (vystrčíme jazyk z úst a sekáme vpravo a vlevo)
- Mlsná kočička (olizování rtů okolo – oběma směry)
- Kladívko (otevřená ústa, jazyk v dutině ústní ťuká za horní zuby, potom za dolní a nakonec střídavě)
- Lízátko (jazyk olizuje horní patro směrem dopředu)
- Ping-pong (zavřená ústa jazyk střídavě vytlačuje tváře)
- Klaun x ryba (široký úsměv, špulení rtů)
- Mlaskání (pevně svíráme a otevíráme ústa)
- Muzikant (brnkání prstem o spodní ret)
- Čertík (rychlé vysunování a zasunování jazyka, brnkáme o horní ret)
- Balónek (nafouknout tváře a rukou prasknout)
- Foukání (nádech nosem, výdech ústy)
- Rourka (udělat korýtko z jazyka)

Průpravná dechová cvičení

- foukání nosem na zrcátko
- přivoníme ke kytičce
- foukání ústy do něčeho (např. voda, balónek, papírky...)

Průpravná cvičení hlásek

Postup:

- samostatně ve slabice
- na začátku slova
- uprostřed slova
- na konci slova
- ve složitějších slovech, slovní spojení, věty
- říkanky

Vyvozování hlásek

L – rty v poloze neutrální, mírně oddálené čelisti, hrot jazyka zvedáme za horní řezáky a pláceme

K – zuby lehce skousnuté, rty vyšpulit do kroužku (tiše vyslovovat ?) – někdy nutná sonda (logoped)

Š – stejné jako u č, vyvozujeme prodloužením hlásky č, hrot se nedotýká jazyka

Ž – vyvozujeme z hlásky š a přidáme hlas, čmelák bžžžžžž, znění hlasu nahmatáme na krku

C – zuby na sebe volně a usmát se, šeptem krátce a lehce vyslovujeme t

S – zuby lehce skousnuty, rty v širokém úsměvu, vyvozujeme prodloužením c

Z – vyvozujeme z hlásky s a přidáme hlas, znělost nahmatat na krku

R – vadné r nahrazujeme hláskou d, přízvuk na předcházející hlásce, zrychlujeme tempo, prodloužené drrrrrr..., trrrrrr.....

Ř – našpulené rty jako při š, zuby skousnuty na sebe, šeptem vyslovovat dri, tr

9. Vzbuzovat v dětech zájem o technické a manuální činnosti.

Prostředky realizace :

1. konstruktivní hry se stavebnicemi Lego education, Equilibrio, Věž, Pyramidy, Seva, Cheva, Boffin, magnetické stavebnice
2. doplňování kreativních a technických hraček a stavebnic
3. hry se zatloukánkami (rozvoj manuální zručnosti), manipulace s opravdickým nářadím v centru aktivity dílna, hry na podporu základních pracovních dovedností a návyků,
4. manipulační hry s přírodninami, hlínou, modelínou, pískem, kouzelným pískem, vodou, dřevem, kamínky, cihličkami- seznámování se se spojovacími materiály (výroba malty, hřebíky vruty...aj.)
5. situační a námětové hry např. Na stavbaře, Zahradníky, Popeláře, Opraváře, Kuchaře, Hasiče, Malíře pokojů a jiné dělnické profese
6. pozorování pracovních činností v okolí MŠ (respekt a úcta k práci druhých)
7. exkurze u soukromníků, provozujících řemeslo
8. příležitosti a hry vyžadující vůli, sebeovládání a vytrvalost

6. Vzdělávací obsah

Základním východiskem při tvorbě obsahu vzdělávacího programu byly hlavní cíle předškolního vzdělávání formulované v RVP PV :

1. rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
2. osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

V samotné realizaci programu je důležité:

- brát ohled na potřebu dětí poznávat svět, nové zkušenosti, poznatky a schopnosti a potřebu vlastní odpovědnosti za své chování a práci
- reagovat na aktuální situaci, která nastala nebo je právě v daném prostředí
- poskytnout dětem celistvé poznání nedělené na jednotlivé výchovné složky
- poskytnout dětem prostor vyjádřit svou osobnost a kreativitu
- aktivně zapojit všechny děti, kdy se pedagog stává rádcem a děti přebírají řídicí aktivity a učí se učit

- směřovat činnosti dětí co nejvíce k praktickému životu
- pěstovat u dětí sociální dovednosti – sociabilitu, sociální učení ve skupině,
- týmovou práci – komunikovat mezi sebou, dohodnout se, spolupracovat, tolerovat odlišnosti druhého

18.

Pro všechny třídy je společné:

- hlavní cíle předškolního vzdělávání
- obsah vzdělávání rozdělený do pěti hlavních okruhů:
  - Dítě a jeho tělo.
  - Dítě a jeho psychika.
  - Dítě a ten druhý.
  - Dítě a společnost.
  - Dítě a svět
- integrované bloky a jejich charakteristika

Tuto nabídku pak učitelky na jednotlivých třídách dotvářejí a rozvíjejí v třídním vzdělávacím programu podle věkových kategorií a potřeb dětí. K jednotlivým tematickým celkům přiřazují:

- tematickou část dle situace nebo přání dětí
- dílčí cíle, které vymezují záměr, účel a výstupy
- činnosti k průběžným cílům
- básničky, říkadla, písničky
- HPH, cvičení
- smyslové hry
- téma primární prevence tykající se k dané tematické části
- grafomotorická cvičení
- konkrétní činnosti z pěti hlavních okruhů, které vedou k naplňování očekávaných výstupů
- upřesnění zdroje jednotlivých činností pro lepší orientaci

V průběhu realizace programu provádíme aktuální vyhodnocování:

- hodnocení úspěšnosti plnění dílčích cílů jednotlivých tematických částí vzhledem k dětem (čeho dosáhly, co se naučily, včetně sociálního učení)
- hodnocení a sebehodnocení učitelkou (co se jí povedlo, líbilo a co naopak – materiál pro analýzu výchozího stavu a stanovení dlouhodobých cílů pro další období)
- evaluace vzhledem k cíli (úspěšnost projektu samotného)

Při tvorbě integrovaných bloků jsme vycházeli ze skutečnosti čtyř ročních období, což si myslíme, že je základem pro tvorbu témat. Vycházeli jsme ze zkušeností několikaleté práce s nimi a z požadavků RVP PV. Neomezovali jsme se časem, protože chceme vycházet z toho, jaký zájem budou mít děti o toto téma a chceme jim

umožnit i ovlivňovat program, každá skupina dětí potřebuje s tématem pracovat v různých časových intervalech. Podstatnou roli hraje složení dětí ve třídě, jak věkové, tak pohlaví dětí. To je věcí učitelek na jednotlivých třídách, aby si časově témata upravily dle potřeb v TVP. Témata nejsou společná, zvolí si je učitelky samy na třídách, budou součástí přílohy, aby nebyly pro učitelky svazující.

19.

Integrované bloky:

- 1. To si malíř podzim hrál.**
- 2. Sněží, sněží, mráz kolem běží.**
- 3. Co mi povíš o sluníčku.**
- 4. Léto to je dětský ráj.**

Charakteristika jednotlivých integrovaných bloků:

1. To si malíř podzim hrál:

- adaptuji a orientuji se v MŠ a jeho okolí, komunikuji s vrstevníky i uč.
- snažím se o zapamatování a vyslovení svého jména, příjmení, bydliště, poznám svou značku
- rozšiřuji slovní zásobu, rozvíjím souvislé vyjadřování
- zapamatuji si říkadla, rytmezují slova
- upevňuji pěvecké dovednosti v písních a říkadlových melodiích
- osvojuji si charakterizaci typických znaků ročního období
- rozvíjím samostatnost, zručnost, fantazii při práci s výtvarným materiálem
- zdokonaluji si vizuomotoriku
- rozlišuji kategorie -ovoce, zelenina
- poznávám plody některých stromů
- snažím se o správné rozlišování kruhového a hranatého tvaru
- zdokonaluji sluchové vnímání, snažím se o rozlišení dynamiky v hudbě
- rozvíjím pravolevou orientaci
- poznávám některá zvířata, jejich typické znaky
- podílím se na vytváření pravidel dodržováním domluvených pravidel předcházím konfliktním situacím
- začínám vnímat hlásku na začátku slova
snažím se rozlišovat projevy počasí ve vztahu k určitému ročnímu období
- rozvíjím souvislé vyjadřování
- při práci s přírodním materiálem rozvíjím svou samostatnost, zručnost a osvojuji si správné pracovní návyky
- poznávám a pojmenovávám části lidského těla, snažím se o výtvarné vyjádření

- snažím se dokončit započatou činnost, pomáhám druhým
- při nácviu a zpěvu písní si osvojuji tonální cítění, rozvíjím elementární tvořivost
- při výtvarných a dalších činnostech poznávám barvy základní i vedlejší

20.

Klíčové kompetence:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který děti obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije /kompetence k učení/

- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého /kompetence k řešení problémů/
- v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou /komunikativní kompetence/
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim /sociální a personální kompetence/
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat /činnostní a občanské kompetence/

2. Sněží, sněží, mráz kolem běží:

- v souvislosti s Vánocemi rozvíjím empatie, citové vztahy k rodině a ostatním lidem
- snažím se pochopit obsah přednášených veršů
- při nácviu na vánoční besídku pro rodiče rozvíjím soulad pohybu s hudbou
- při výtvarných a pracovních činnostech s vánočním zaměřením si upevňuji správnou techniku střihání, lepení a práci se štětcem,
- koordinuji činnost rukou a zraku (vizuomotorika) při práci s drobným materiálem
- v tematických činnostech rozlišuji hlavní znaky zimního období a jeho vztah k počasí, k přírodě
- poznávám a pojmenovávám některé ptáky, seznamují se s jejich základními potřebami
- poznávám a řadím předměty podle velikosti
- při čtení příběhů s dětským hrdinou se snažím vnímavě poslouchat a snažím se vyjádřit pocity z příběhu
- v hudebních činnostech se seznamuji se zvuky hudebních nástrojů

- ve výtvarných činnostech se zaměřuji na naznačení charakteristických rysů zvířecí figury
- při experimentování se sněhem, ledem, vodou, poznávám jejich vlastnosti
- prostřednictvím zimních her rozvíjím fyzickou a psychickou zdatnost
21.
- v průběhu činností rozvíjím smyslové vnímání a povědomí o důležitosti ochrany smyslových ústrojí (předcházení úrazům)
- učím se sluchově vnímat délku samohlásky ve slabice
- snažím se používat slovesa a přídavná jména ve správném tvaru
- zpívám písně v rozsahu 2-6 tónů
- ve výtvarných činnostech tvaruji papír překládáním, skládáním, ohýbáním, stáčením
- při práci s drobným materiálem rozvíjím svou tvořivost a fantazii
- při rozborech v komunitních kruzích, v průběhu celého dne v MŠ prohlubuji kolektivní cítění, pocit sounáležitosti se sociální skupinou vrstevníků, snažím se pochopit slovo přátelství

Klíčové kompetence:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů **/kompetence k učení/**
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost **/kompetence k řešení problémů/**
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými, apod.)

/komunikativní kompetence/

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy **/sociální a personální kompetence/**
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých **/činnostní a občanské kompetence/**

3. Co mi povíš o sluníčku ?

- společnými zážitky v přírodě i v MŠ si osvojují poznatky o podpoře zdraví, bezpečí a pohody prostředí – dodržují nastavená pravidla chování

- poznávám krásy probouzející se přírody, charakteristické znaky tohoto období
- při přípravě velikonočních svátků si osvojuji elementární poznatky z oblasti lidových tradic, mezilidských morálních hodnot a vztazích k druhým lidem – zejména k členům rodiny (vím, kam patřím)

22.

- v oblasti řeči si rozvíjím řečové schopnosti a jazykové dovednosti, mám co největší prostor k sebe vyjadřování, snažím se vyjadřovat v souvětích v určité souvislosti, snažím se používat správné tvary podstatných jmen a sloves
- jakoukoliv formou písemného vyjádření se rozvíjí mé grafomotorické dovednosti
- při nácviku programu ke Dni matek rozvíjím pěvecké dovednosti
- opakováním básní, dramatických hříček a vystoupení procvičuji paměť a posiluji pozornost
- při veřejném vystupování rozvíjím kultivovaný projev a odstraňuji ostych
- prohlubuji svou lásku k rodině, matce, rozvíjím pocit sounáležitosti
- v průběhu hodnocení chování, výběru her a činností se snažím vyjádřit svůj názor, obhájit jej a odpovídat za své rozhodnutí

Klíčové kompetence:

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení /kompetence k učení/
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem /kompetence k řešení problémů/
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní / komunikativní kompetence/
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej /sociální a personální kompetence/
- ví, že není jedno v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit /činnostní a občanské kompetence/

4. Léto, to je dětský ráj.

- v souvislosti s přípravou Dne dětí poznávám, že existují lidé různých národností a kultur, a že hovoří jinými jazyky
- při častém pobytu venku, při účasti na třídních, školních a městských sportovních hrách, rozvíjím svou fyzickou i psychickou zdatnost
- při hrách a experimentování s vodou utužuji své zdraví
- rozvíjím svůj pozitivní vztah k intelektuálním činnostem, díky nabídce

zajímavých činností a prožitků, je podporována má činorodost, pracovitost, podnikavost

- v oblasti sociálních návyků se těším ze společných zážitků, snažím se vést rozhovor, snažím se naslouchat, sledovat řečníka a navázat obsahově na téma komunikace

23.

Klíčové kompetence:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých /**kompetence k učení**/
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích /**kompetence k řešení problémů**/
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jimi učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku /**komunikativní kompetence**/
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí / **sociální a personální kompetence**/
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí(přírodní i společenské) /**činnostní a občanské kompetence**/

7. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Abychom zajistili rovné podmínky ve vzdělávání u dětí s potřebou úprav v procesu jejich vzdělávání, usilujeme o zavedení tzv. podpůrných opatření, která slouží k vyrovnávání vzdělávacích možností dětí.

Vzdělávání přizpůsobujeme potřebám, které vyplývají ze zdravotního oslabení dítěte, které jsou důsledkem jeho dlouhodobější nemoci, nebo které jsou dány lehčími poruchami jeho učení a chování.

Východiskem pro nastavování pedagogické podpory I. stupně je pak především pozorování dítěte, rozhovor (s dítětem či jeho zákonným zástupcem), ústní prověřování znalostí a dovedností, analýza procesů, výkonů a výsledků činností (s důrazem na kvalitativní rozbor), didaktické testy, portfolio dítěte, diagnostické listy.

Je jen v kompetenci učitelky rozhodnout o opatřeních, která hodlá realizovat, kdy kvalita pedagogické podpory může být posílena i vzájemnými konzultacemi a sdílením poznatků o dítěti s ostatními kolegy učiteli, případně s poradenskými pracovníky školy –školním speciálním pedagogem nebo školním psychologem, možné jsou i konzultace s pracovníky ŠPZ. Příkladem takovýcho opatření může být např. přesazení dítěte na jiné místo, diferenciacce výuky ve skupinách, poskytnutí delšího času na vypracování úkolu, apod.

Pokud podpůrná opatření poskytovaná školou (viz příloha PLPP) nevedou k úpravě vzdělávání dítěte a k pozitivní změně, nejpozději do 3 měsíců požádáme zákonného zástupce dítěte o návštěvu školského poradenského zařízení (SPC nebo PPP).

Na základě doporučení ŠPZ a ve spolupráci se zákonným zástupcem dítěte vytvoříme IVP pro konkrétní dítě (viz příloha IVP).

Doporučená literatura: Metodika pro nastavování podpůrných opatření ve školách ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními (Jana Zapletalová a Jana Mrázková).

24.

7.1 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.“.

8. Vzdělávání dětí nadaných

Pokud se u dítěte projeví výrazné nadání v nějaké oblasti, musíme mu dopřát individuální podporu odpovídající charakteru a míře projeveného nadání.

Odlišení nadání a mimořádného nadání je důležité nejen z pohledu míry potřebné podpory, ale i z hlediska prožívání situací při vzdělávání ze strany dítěte. Zatímco nadané děti projevují nápadnou, vysokou úroveň schopností a podávají vysoké výkony v oblasti svého nadání, mimořádně nadané děti se tématu svého zájmu, nadání věnovat musí, jsou k tomu vnitřně puzeni. V případě, že se této oblasti nemohou věnovat dostatečně, jejich mimořádně intenzivní vzdělávací potřeba není naplňována, dochází u nich k projevům srovnatelným s projevy deprivace nebo frustrace.

Jedním z významných nástrojů podpory mimořádně nadaného dítěte je individuální vzdělávací plán. IVP vytváříme na základě školního vzdělávacího programu, závěrů

psychologického vyšetření dítěte a vyjádření rodičů (zákonného zástupce dítěte. Je to tedy svým způsobem kolektivní dílo.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného dítěte obsahuje závěry psychologického vyšetření, které blíže specifikuje oblast, typ a rozsah nadání, to, jaké mimořádné vzdělávací potřeby má vytvářený plán zajistit a rozvíjet. Je-li to nutné, je využito i vyjádření lékaře pro děti a dorost. Další údaje potom charakterizují obsah a rozsah poskytované péče, úpravy vzdělávacího plánu, doporučené učebnice, učební pomůcky a materiály, určení pracovníka poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat v péči o mimořádně nadaného dítěte, personální zajištění průběhu a úprav vzdělávání mimořádně nadaného dítěte, stanovení pedagoga školy, který bude sledovat vývoj mimořádně nadaného dítěte a komunikovat se školským poradenským zařízením. V neposlední řadě obsahuje IVP také předpokládanou potřebu navýšení finančních prostředků, které budou využity pro zajištění navržených opatření pro vzdělávání mimořádně nadaného dítěte.

IVP vytváříme do 3 měsíců od nástupu mimořádně nadaného dítěte do mateřské školy nebo od zjištění jeho mimořádného nadání. Za jeho zpracování odpovídá ředitel školy, který s ním seznámí rodiče nebo zákonné zástupce mimořádně nadaného dítěte a potvrdí jej svým podpisem. IVP lze v průběhu školního roku doplňovat a upravovat.

9. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let si uvědomujeme specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Děti této věkové kategorie projevují velkou touhu po poznání, rády experimentují, objevují, poznávají všemi smysly. Bývají velmi egocentrické, postupně se osamostatňují. Neorientují se v čase, žijí přítomnosti.

Zařazení dvouletých dětí do kolektivu dětí v MŠ bývá často jejich první sociální zkušenosti mimo rodinu. Obvykle se projevují velmi silnou vazbou na dospělého, vymezují si svůj prostor, poznávají nové vzorce chování vrstevníků i dospělých, seznamují se a přijímají nová pravidla společného soužití.

Ve třídě, kde jsou dvouleté děti zařazovány, pracuje jedna stabilní učitelka na plný úvazek, jedna učitelka na zkrácený úvazek a pro posílení pedagogického personálu jedna chůva z projektu „Šablony“, která pomáhá zejména s hygienickými potřebami dětí, stravováním, sebeobsluze, pobytu venku a při volné hře. Její pracovní doba je od 8:00 do 12:00 hodin. Všechny pracovnice mají pozitivní vztah k dětem této věkové kategorie.

Režim dne pro dvouleté děti je upraven dle jejich potřeb. Máme posunutou dobu stravování o půl hodiny oproti dětem starším. Pro příchod dětí ve věku od dvou do tří let nemáme stanovenou pevnou dobu, ale vždy se domlouváme individuálně tak, aby pobyt dětí v MŠ nebyl prodlužován uměle. Vždy platí pravidla pro pravidelnou docházku a omlouvání nepřítomnosti dětí. Děti mají dostatek času na odpočinek, v případě, že spí, nejsou buzeny

Při vzdělávání dvou až tří letých dětí využíváme metody práce vhodné pro tuto kategorii : **učení nápodobou, situační učení, učení vlastním prožitkem a především hrou a činnostmi**. Děti potřebují pravidelné rituály, pozornost udrží na velmi krátkou dobu, proto je přizpůsobená organizace činností se střídáním nabídky, formou individuální nebo skupinové činnosti. Převládají spontánní činnosti nad řízenými. Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tři let vycházíme z jednoduchých principů:

- **jednoduchost**
- **časová nenáročnost**
- **známé prostředí a nejbližší okolí**
- **smysluplnost a podnětnost**
- **dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte**

10. Evaluační systém

Cílem evaluace je ověřit kvalitu úrovně daného procesu, na základě toho pak navrhnout jeho zlepšení nebo změnu.

Mateřská škola uplatňuje evaluaci:

10. Podmínek školy

11. Školního vzdělávacího programu

12. Třídních vzdělávacích programů

13. Evaluace nadstandardních aktivit školy

14. Spolupráci s rodiči

15. Hodnocení individuálních výsledků vývoje dětí

10.1 Evaluace podmínek školy

metoda: rozhovor na pedagogických a provozních poradách
 termín: průběžně během roku
 záznam: zápisy z porad
 metoda: písemné vyjádření

termín: 1x za rok, vždy ke konci školního roku
 záznam: evaluační dotazníky, evaluační zpráva
 metoda: písemné vyjádření
 zodpovědnost: všechny učitelky, správní zaměstnanec

10.2 Evaluace ŠVP

metoda: rozhovor, diskuse na pedagogických poradách
 termín: průběžně během roku
 záznam: zápisy z porad

metoda: písemné vyjádření
 termín: 1x za rok (na konci školního roku)
 záznam: evaluace výchovně vzdělávací práce, evaluační dotazníky, auto evaluační dotazníky, evaluační zpráva k 31.8.
 zodpovědnost: všechny učitelky, správní zaměstnanec

10.3 Evaluace třídních vzdělávacích programů

metoda: rozhovor, diskuse na pedagogických poradách
 termín: průběžně během roku
 záznam: zápisy z porad

metoda: písemné vyjádření

termín: po ukončení tematické části
záznam: hodnotící list
zodpovědnost: všechny učitelky

28

10.4 Evaluace nadstandardních činností školy

škola v přírodě:

metoda: rozhovor, diskuse na pedagogických poradách
termín: po skončení školy v přírodě
záznam: zápis z porady

metoda: písemné vyjádření
termín: po ukončení školy v přírodě
záznam: hodnotící list,
zodpovědnost: zúčastněné učitelky

specificky zaměřené činnosti:

metoda: písemné vyjádření podle předem zpracované osnovy
termín: 2x ročně
záznam: evaluační zpráva
zodpovědnost: učitelky, které činnosti provádějí

10.5 Evaluace spolupráce s rodiči

metoda: písemné vyjádření
termín: 1x ročně, ke konci školního roku
záznam: anonymní dotazník, evaluační zpráva
zodpovědnost: zástupkyně pro MŠ

metoda: individuální rozhovory, diskuse na třídních schůzkách
termín: denně, v průběhu roku, po ukončení akce
záznam: program třídní schůzky, hodnotící listy v TVP
zodpovědnost: všechny učitelky

10.6 Hodnocení individuálních výsledků vývoje dětí

metoda: písemné vyjádření
termín: průběžně celý rok
záznam: hodnotící list, pracovní listy, individuální plán pro děti s

odloženou školní docházkou, diagnostické listy
zodpovědnost: všechny učitelky

29.

11. Literatura a zdroj informací:

Metodický portál : www.rvp.cz

RVP pro předškolní vzdělávání

RVP pro předškolní vzdělávání

RVP v praxi mateřských škol

Rukověť ředitelky

Vedení MŠ

Metodické listy

Právo v praxi

Evaluační a hodnocení v MŠ

Pedagogická evaluace

Manuál – I, II ŠVP

Metodické listy

Kurikulum podpory zdraví

Kafomet

Barevné kamínky

Slepičí polévka pro duši

Současná MŠ a její řízení

Umění komunikace

Metodik pro nastavování podpůrných

Opatření ve školách ve spolupráci

se školskými poradenskými zařízeními

Individualizace v MŠ

PhDr.K.Smolíková a kol.

Příloha č.1

Mgr.Monika Bourová

Milan Štoček

RAABE

RAABE

RAABE

Mgr. Monika Bourová

Milada a Gabriela Přikrylovy

PhDr.Kateřina Smolíková

RAABE

Miluše Havlíková a spol.

Infra

M.a.G.Přikrylovy

Jack Canfield a M.V.Hansen

Z.Bečvářová

Nancy Van Peltová

J. Zapetalová a J. Mrázková

Z.Syslová, V.Krejčová,

J.Kargerová

30.

